

[Formanden.]

Uden for dagsordenen giver jeg ordet til det ærede medlem hr. Sønderup, for at han som ordfører for forslagsstillerne kan fremsætte et i går anmeldt forslag til folketingsbeslutning.

Ordføreren for forslagsstillerne (Sønderup)
På venstres og det konservative folkepartis vegne har jeg herved den ære for det høje ting at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om statstilskud til nedsettelse af den amtskommunale beskatning og om omlægning af denne og den sognekommunale ejendomsbeskatning samt om forøgelse af statens andel af folkepensionsudgifterne.

Der er igennem mange år i amtskommunerne kommet til udtryk en berettiget misfornøjelse med grundlaget for den amtskommunale beskatning, fordi den udelukkende lignes på fast ejendom. Man har gennem tiderne søgt at bøde på misforholdet ved at give forskellige statstilskud til amternes sygehusudgifter og vejudgifter, der udgør hovedposterne på amternes regnskab. Tilskuddet til vejudgifterne flyder fra motorafgifterne i henhold til vejlovene. Statstilskuddet til sygehuse udgøres dels af et særligt tilskud til Københavns amt, dels af et tilskud, der står i forhold til landbrugets forrentningsprocent, men det væsentligste tilskudsbeløb kommer dog fra udligningsfonden. Trods de forskellige tilskud er amtskatterne steget fra 58 mill. kr. i 1946-47 til 166 mill. kr. i 1959-60. Disse 166 millioner udskrives på fast ejendom, og hovedparten af pengene sluges af de store sygehusudgifter. Det vil altså sige, at medens i købstæderne sygehusudgifterne bæres af skatteyderne i fællesskab efter evne, hviler denne byrde i amtskommunerne for en parts vedkommende udelukkende på dem, der har fast ejendom.

Denne ordning må vi anse for at være uretfærdig. Vi vil derfor over en 5-årig periode foretage en omlægning ved at lade staten overtage en større part af amtsudgifterne end hidtil og så overføre den resterende part af amtsbeskatningen til almindelig indkomstbeskatning over sognekommunerne, dog således, at det kommer til at fremtræde som en særlig skatteprocent på skattekvitteringen.

Det tilskudsbeløb, amterne får fra ud-

ligningsfonden, røres der ikke ved. Det er meningen, det skal fortsætte som hidtil uændret.

Vi ønsker derimod at afskaffe de særlige tilskudsordninger med relation til forrentningsprocenten og ekstratilskuddet til Københavns amt. Disse særlige tilskud udgør for øjeblikket ca. 28 mill. kr. Vi foreslår disse 28 mill. kr. erstattet med et fast tilskudsbeløb på 100 mill. kr. Tilskuddet fordeles til amterne i henhold til folketal og grundværdier.

Tilbage står der så for amterne et udækket behov på ca. 95 mill. kr., som det er tanken at overføre via sognekommunerne til indkomstbeskatning gennem en 5-årig overgangsperiode.

For at modvirke stigninger i den sognekommunale udskrivning stilles der forslag om ligeledes over en 5-årig periode at nedsette sognekommunernes tilsvarende folkepensionsudgifter med $\frac{1}{3}$ eller 75 mill. kr. Vi anser den gældende ordning for urimelig, den ordning, efter hvilken kommunerne skal yde tilskud til folkepensionsudgifterne, hvis størrelsesforhold de ingen indflydelse har på. Det, vi foreslår, er indledning til en omlægning af folkepensionsudgifterne; det kommer til udtryk derved, at den lettelse, der er tale om at hidføre ved at overføre disse udgifter fra kommunerne til staten, kommer alle kommunegrupper til gode. Op imod næsten halvdelen af de 75 mill. kr., der overflyttes, går således til byerne.

Såfremt vore forslag vedtages, skulle så i løbet af 5 år den særbeskatning, som de hidtidige amtsskatter er udtryk for, være afviklet.

Under hensyn til de særlige forhold, der kan være til stede i de tilfælde, hvor en ejer af en ejendom bør uden for amtskommunen, er der åbnet mulighed for, at amterne, om det måtte ønskes, på den pågældende ejendom kan fastholde en ejendomsbeskatning, der dog ikke kan overstige 10 promille af de skattepligtige grundværdier ved den seneste vurdering forud for den 12. almindelige vurdering.

Spørgsmålet om de sognekommunale ejendomsskatter er jo også genstand for overvejelser, men vi vil foreløbig nøjes med at stille forslag om at lægge loft over dem. Derfor går vort forslag i denne forbindelse ud på, at de fremover ikke kan udskrives